

TU'UN JA KA'AN
NDA ÑAYIVÍ JA NI IYO ICHI NUU:
In yaa COVID

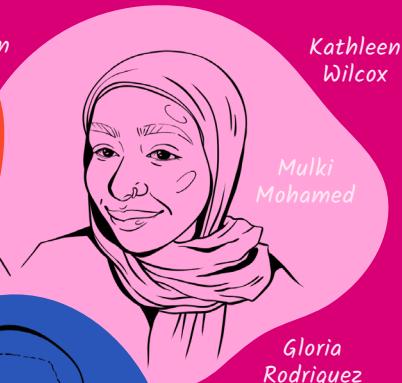
Megan
Veith

Faaluaina "Lua"
Pritchard

Dr. Ben
Danielson

Kathleen
Wilcox

Mohamed
Bakr

Lynese
Cammack

Pa
Ousman
Joof

Gloria
Rodriguez

Jordan
Chaney

Vincent
Perez

Todd
Holloway

JanMarie
Olmstead

Chaune
Fitzgerald

Mayra
Colazo

Priya
Jayadev

Lin
Crowley

Kelvin
Hoang

ÑAYIVÍ JA NI JANÍ INI JA TEE TU'UN YA'A NI KUU COMMUNITY COLLABORATIVE
THOUGHT PARTNERS (NDA ÑAYIVÍ ÑUU JA JANÍ INI NI TEE TU'UN YA'A)

Nda ja jita ichi nuu: In Yaa COVID

Tu'un ja ni tee
Anastacia-Reneé, C. Davida Ingram
& Fathiya Abdi

Nda ñayiví ñuu ja jani ini ni tee tu'un ya'a

TU'UN JA KA'AN

- vii** Nuu kije'e
- ix** Ñayiví ja ka'vi
- 1** 3 tu'un ja kachi sa nuu maa sa **JORDAN CHANEY**

TU'UN JA YOSO NUU TUTU #1 NUKU'UN INI KUE'E PANDEMIA

- 4** Kije'en sa'a tiñu **VAN KUNO**
- 6** Sona cero **LIN CROWLEY**
- 8** COVID **KELVIN HOANG**
- 9** Nduu kuiti ni satiñu kua'a sa **GLORIA RODRIGUEZ**
- 10** Estrés, tu'un vijin ji ja kuita **MAYRA COLAZO**
- 11** In lista tu'un ja nuku'un ini yo, ja skani ta'an-yo ji ja yu'u yo **MEGAN VEITH**
- 12** Nde'e ichi yata **TODD HOLLOWAY**
- 14** Ja kuu ini **PRIYA JAYADEV**
- 16** Nasa vii kita'an **ZYNA BAKARI**

TU'UN JA YOSO NUU TUTU #2 NDE'E NASA SA'A COVID

- 20** **LIN CROWLEY**
- 21** **LEENA VO**
- 22** In lista nda tiñu ja ni sa'a ja ni ndoo yo ve'e yo **PRIYA JAYADEV**
- 23** In poema siki respeto **FAALUAINA " LUA " PRITCHARD**
- 24** In kue'e luli ja ni jitenuu nuu ñuyiví **TODD HOLLOWAY**
- 25** Nde'e ja va'a ma'ñu nda
tundo'o xee kue'e pandemia **ZYNA BAKARI**

TU'UN JA YOSO NUU TUTU #3 NAGUÁ NI SA'A NI NUU TUNDO'O KUE'E COVID.

- 28** Haiku COVID **LEENA VO**
- 29** **LIN CROWLEY**
- 30** Tee ja ka'an ñayiví **PA OUSMAN JOOF**
- 32** **MULKI MOHAMED**

33 FAALUAINA “LUA” PRITCHARD

34 PRIYA JAYADEV

35 TODD HOLLOWAY

**TU’UN JA YOSO NUU TUTU #4 A NAANI TU’UN VA’A
SIKI COVOD.**

38 In poema siki nda tu'un va'a **JORDAN CHANEY**

39 LIN CROWLEY

40 In poema siki nda ja ni jinimani yo mita ni naa COVID **LEENA VO**

41 MULKI MOHAMED

42 ZYNA BAKARI

**TU’UN JA YOSO NUU TUTU #5 TU’UN SIKI NASA NI JAKOO COVID
JI TIÑU JA NI SA’A**

46 JORDAN CHANEY

47 PRIYA JAYADEV

48 Tu'un ja kuu nda ñayiví ja satatan: Yuku ja kuu ko'o

**TU’UN JA YOSO NUU TUTU #6 JA KUU:
JA JANIINI SIKI TU’UN SIIINI JI TUNDO’O**

52 MAYRA COLAZO

53 ZYNA BAKARI

TU’UN JA YOSO NUU TUTU #7 KA’AN NÍ JÍN TA’AN NÍ

56 ka nakueta'vi **FATHIYA ABDI**

57 NDA ÑAYIVÍ ÑUU JA JANIINI

Nuu kije'e

*Folleto ya'a kuni ji sa'a yiñu'un ji nda ñayiví
ñuu ja ni chindeé nuu kue'e ini ñuu Washington.*

Tu'un ya'a nakani naguá ni kuu.

*Suni yoso tu'un siki naguá ni ndo'o ji ni kutu'va
ñayiví ñuu, nda ve'e skua'a ji ñayiví ja ni tava tu'un siki nasa sa'a.*

*Nakue'ta'vi tuni nuu ndi'i nda ñayiví ñuu ja jani ini siki ja ni
chindeé de nda ñayiví ñuu ini ñuu Washington.*

Ja sandi'i tuutu ya'a ndíso sivi nda ñayiví ja ni sa'a tutu ya'a.

Ñayiví ja ka'vi,

*Ndetu sa ja tu'un tutu ya'a kenda nde
ini anu ní.*

*Ní kuni sa ja jín nda tu'un ya'a nuku'un
ini ní ja nduu iyo matu'un ní.*

*Kúni sa ja kuni ní naguá jani ini nda
ñayiví ja yosunuu nuu tiñi ja satatan
nuu kue'e ya'a.*

Ya kuu in tu'un ja yiñu'un ji ja kana.

*Suni kuu tee ní axi nakani ní naguá ni
ndo'o ní.*

3 tu'un ja kachi sa nuu maa sa

Kuu ja sía jín sía:

Kisi sa tikachaa ja yoso nuu alfombra espíritu sa
espíritu sa de nduu sii ini jín tiñu va'a siki.

Jordan Chaney
Poeta ja satiñu nuu cultura

**Tu'un ja yoso nuu
tutu n #1
Nuku'un ini
pandemia**

Nayiví ja ka'vi,

*Nde in kuu 3-5 tu'un ja nuku'un ini
nde ja ni kije'e
pandemia COVID-19.*

Naguá kuu ja ni ndetu ní jín ja ni yu'u ní.

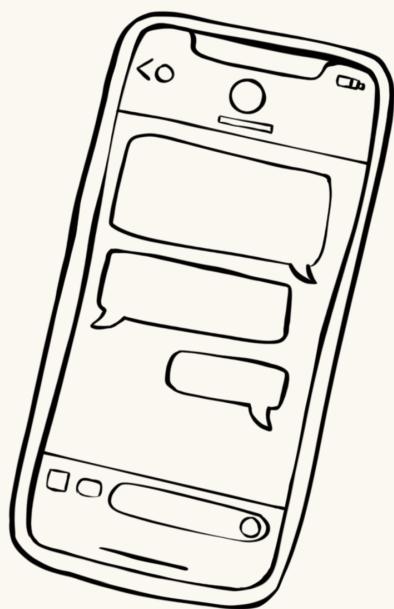
Kije'en sa'a tiñu

Kúni sa ja ñama ndi'i COVID
tu'un yu'u chi ñama tuni kivi nú ni jini ja ji'i
kua'a ñayiví.
Yu'u sa de jani in sa ja iyo matu'un sa
ñama kandava sa tágua koto sa
Nda nta'an sa ji ñuu sa

Ka'an sa jín kua'a sa
iini nduku sa xu'un ja chuna asa nuu renta
chiso sa ja kaji nda cliente sa

De jani ini sa ja maa sa kuu ja kuku'u (in)

Van Kuno Refugee & Immigrant Services NW

Zona cero

Ñayiví kuaa ja nde'e

Na'an sa nasa ni kutu'va sa nda yoo primavera 2020. Tu'un ja na'an sa kuu ja nda maestro "ma ki'in ka de tágua ste'en de, ji ja nda suchí skua'a ma kuu ka ki'in ji skua'a ji Ni ja ma kuu ka ki'in nuu escuela." Escuela ni skutenuu tu'un siki virus".

Vijin tuni ni kuu kuiya ñukua

Ñuu Seattle ni kije'e ji jín nda kue'e xinañu'un. Ni jikan de ja kutu'uva sa kuatiñu sa Zoom tágua skua'a sa, de ndi'i sa Ni satiñu nuu Zoom, ma sú nuu escual.

Nduu ni kuu ka ja ki'insa nuu escuela. Ni ka kutu'va sa sa'a sa ndi'i ja jiniñu'un sa vese nduu na chindeé nuu sa. ¡Vijin ni kuu ja kuteku yo! Vese saa nduu ni nuu iyi yo.

Ni ja'nu yo

Ñukua de un jiku'un ini sa ja kánuu kuatiñu yo organización yo tágua chindeé nda ñayiví ja jiniñu'un ji. ¡Ñukua de ni kije'e ñuu chindeé ta'an ji! Ni natunda'a sa Advocacy sa de ni ndukú sa naguá sa'a sa. Ndi'i nda ñayiví ja ni kivi ji ni kita'an ji jín yo'o. Suni nda ñayiví ja ni kita'an ji jín yo'o nuu tiñu ya'a tágua chindeé yo ñayiví. Nakueta'vi sa siki ja ni kita'an yo jín nda ñayiví ya'a tágua kuu chindeé yo ñuu yo ji ndaká ta'an yo.

Nduu kun isa naa ini sa

Ja ndetetu sa ku ja sa'a ii yo ja ni sa'a yo.

Kíni sa ja va'a kita'an yo tanu ni sa'a yo jín tiñi ya'a. De yu'u sa chide'e sa ja ma sú sukua kuu mita. Nú nda ñayiví vachi jani ini ji ja jiniñu'un ji mita, de nú nduu jani ini ji naguá sa'a yo tágua koo va'a ka ñuu yo, skuita yo ja kuu kutu'va yo satiñu ka'un yo.

Lin Crowley

**Asian Pacific Islanders Coalition SPS
Multicultural Center of the South Sound**

COVID

“Naguá kuu”.

Naguá kuu

Sana kuu
Siki ndi'i

Kelvin Hoang
Asia Pacific Cultural Center

Nduu kuiti ni satiñu kua'a sa

In ñayiví jaa ja ni kee
nuu programa Master of Public Administration (MPA, Ñayí tu'va
ja satiñu jín ñayiví ñuu) sa
Ni ndukú sa tiñu ta ñati jinu yoo agosto.

De yoo otubre 2019 ta ncha'a kije'e COVID
ni ndo'o sa jín naná in tundo'o jín carru sa
De vjini ni kuu ja nduva'a sa jín ja ndukú sa tiñu

Yoo diciembre 2019 ni ka kana de saán tágua chindeé sa nuu
Pierce County Department of Emergency Management (PCDEM,
Departamento nuu kachi nasa satatan ja iyo ini ñuu Pierce)
Kumi sema ichi yata ka ni nduu jini sa

naguá kuu ja kuu ichi nuu

Gloria Rodriguez
LatinX Unidos of the South Sound

Estrés, tu'un vijin ji ja kuita

Ni kuu sa Director Ejecutivo, de ni ndukú sa nda ñayiví ja satiñu, ji ka kutu'va tiñu ja sa'a sa iini ni kije'e COVID. Ni yu'u sa ja kuku'u sa. Nda se'e sa ni chindeé ji sa'an de ni kuni sa koo sa jín nda ji. Ni jiniñu'un ja "koo ndee ini sa". Nasa sa'a dañu ya'a nuu tiñu sa. Nuu yi'i se'e sa. Nuu escuela nda sesi'i sa.

Ni jiniñu'un ja kani sa vacuna maa sa tágua koto sa nda ji. Ni kuni sa chindeé sa naani ñayiví ja nduu ni kuu kani (ndi'i) ji vacuna maa ji siki ja nduu satiñu va'a yiki kuñu ji.

Na'an sa ja ni jani ini sa ja ñama ya'a kue'e COVID. Ni kuni sa ja koo vachi ni jaku yoo de naa tágua kundeee va'a yo. Ñama tuni ni sama COVID. Ni sama nasa satiñu. Ni sama nasa kuni ta'an yo jín ñayiví nuu satiñu yo. Ni sama nasa satiñu maa yo. Ni sama yo nuu satiñu yo. Ni jasi yo nuu yo. Nduu ni je'e ka tu'un ja kivi kua'a ñayiví ini nuu satiñu yo. Ni satiñu jín nda ñayiví ja ndo'o kue'e kayu. Ni je'e tu'un ja nda ñayiví satiñu ji nde ve'e ji.

De ni chu'un ini sa ja sa'a sa chi tiñu maa sa ni kuu. Ni iyo jichi ja ni jani tuni ini sa.

Ni yu'u sa ja ma kuu sa'a sa. Ni jikatu'un sa maa sa: "Nde ni un kuu ja va'a ka Ja sa'a tágua koto ta'an yo nuu COVID tágua sukua nda ñayiví ja iyo discapacitado ji ma kundo'o tuni ka ji tanu ja ndo'o ji.

Mayra Colazo
Central WA Disability Resources

In lista tu'un ja nuku'un ini yo, ja skani ta'an-yo ji ja yu'u yo:

- Ni ka'an sa yokaa jín naña'un sa de nduu ni kuu koo sa jín ñ ata ni ji'i ña
- Ni ka'an sa jín naña'nu sa ja ndiuka iyo va'a minki ña nuu in ventana vidrio
- Ni kee nda video nuu kachi ja ini ñuu Nueva York ka sa'a de yavi jáá nuu kiyu'u ñayiví
- Ni kee nda video nuu kee ja nda hospital ñuu Italia iyo chutú tuni
- Ni ka'an yo jín nda ta'an yo nuu videoconferencia Skype de ni ji'i ji
- Ni sa'a conectar sa jín nda ta'an sa ja iyo ini ñuu Washington.
- Ni ka sa'a sa reunión nuu Skype jín nda ta'an sa.
- Ni yu'u sa ja kuni ka sa nuu tata sa ji nuu naná sa
- Ni yu'u sa chi nii iyo nda ta'an sa ja yika tuni ka ji

**Megan Veith
Building Changes**

Nde'e ichi yata

Tu'unn jani ini sa ni sama de ni kuu tu'un kueka ini. Ni kití tuni ini sa chi nda tee netiñu ini ñuu EE. UU. Nduu ni kachi va'a de naguá kuu ja kuu ni naguá kuu kuu ja vaji ichi nuu.

Ni xndikoo nda ñayiví ja yika tuni ka ji nuu in kuee'e.

Ka ndo'o ji in discapacidad axi nduu satiñu va'a yiki kuñu ji. Ni kuni ndija sa koto sa nda ñayiví. Vese ni iyo vacuna, ni jani tuni ini sa: Crisis Standards of Care (CSC, tu'un siki nasa koto ñayiví nuu in tundo'o xeen) = nasa kani xini un médico. Ja ni'in, ja kuu ka'an jín ta'an, ja sa'a nda prueba, cuarentena, nda vacuna, etc. Ndesaa kuu ki'in ini hospital ji ja yika nuu kututu kua'a ñayiví. Sama virus. Nduu kuu koto nda ñayiví siki ja siín ja kadija ji. Ni je'e vacuna. Ni sa'a nda prueba ja jitotuni.

Ni kun isa ja nda ñayiví ja jani ini ja kue'e pandemia kuu in tu'un tu'ún kuni ja kuu in ja ndaa. Ñama tuni ni janu tu'un tu'ún. Siki ja siín tuni ni jani ini ñayiví vijin ni kuu ja satiñu va'a ndaká yo tágua ma kutenuu kue'e.

Nda ja ni kachi ja "ki'in sa nuu" ni kiji nuu Partnership for Inclusive Disaster Strategies (PIDS). Ñukua ni sa'a ja ni jaku'un in sa ja yika tuni iyo. Ja ma sú vachi ni in kue'e kuu, chi kánuu ja kuni yo nasa koto yo ma yo, nasa sa'a yo ji nasa kee yo nuu tundo'o. Ni ka ndututu ndikivi nde kivi 28 febrero 2020. ¡Va'a tuni ni kuu ja ni iyo ñayiví ja ni chindeé ta'an sa jín!

***Todd Holloway
Center for Independence***

Ja kuu ini

I. Tu'un yu'u ini

Ja ni ndo'o sa COVID

Ja ni jini sa ja nda ta'an sa ndo'o COVID

Ja iyo ñayiví nuu satiñuu ja YIKA TUNI JI ja kundo'o ji COVID
Ja kuu ñayiví

Ja ma satiñu ka organización sa

Ja ni jenkuiñi nda programa

Ja nduu ni ni'in ka yo xu'un ja jiniñu'un yo

Ja koo jika yo nuu ta'an yo

Siki nasa satiñu jín nda ñayiví ini ñuu ja ja ka neva'a de
tecnología ji/axi ja kuu kivi de nuu nda programa remoto

II. Nduu ni kuka'nu ini naguá sa'a

chi siín ni ka'an nda medio de comunicación

"*Naa virus nú ni kuji'ni kivi*"

"*virus ya'a vachi ni sa'a xeen jín jaku ñayiví*"

"*virus ya'a sa'a tanu virus kajin*"

"*nú kasi yo yu'u yo chindeé ja ma kutenuu kue'e*"

"*nduu chindeé ja kasi yo yu'u yo*"

III. Nduu na kandija

Ja nde'e tuni ni ndo'o ñuu yo nuu kue'e pandemia
vese tu'va tuni ñayiví.

Chi ni kuu in kue'e ja iyo nuu nii ñuyiví

IV. Koo vita ini

Nda yo'o ja kuuyo ñayiví jani ini yo ja teyií tuni ka yo
Nuu ndi'i ja iyo ini ñuyiví.
De kunde'e ní NASA ñama ji ji'i yo ni sa'a in virus luli

V. Chindeé ta'an

Ni sa'a conectar sa jín ta'an sa: ni ka ndatu'un tuni ka ñayiví
nuu nda llamada axi nuu nda videochats chi ni kutu'va ji nasa
koto ji maa ji.

Nuu satiñu sa, ni kachu'un ini sa ja kuu natu'un sa jín nda ñayiví
nuu satiñu sa ja nduu kuu kuiti kee da nda de – ni si'a tiñu ja
sa'a de/ni tetiñu tu'un nde ve'e de, Ni jatiñu nda programa
virtual, nda yokaa, nda mensaje, facebook, jín inka ka.
Ni ndukú nasa kuu ja sa'a tágua kuu satiñu jín ka'an jín ñayiví.
Ma sú ndi'i ñayiví ni kuu ni jatiñu ji ndi'i ndatiñu ya'a, siki
ñukua ji jiniñu'un ja ka jiku'un ini yo.

VI. Tu'un ndee ini

¡MITA ndi'i nda ñayiví ni jiku'un ndiaj ini ji nasa ndo'o nda
ñayiví ja ndo'o in discapacidad! Kue'e COVID ni ste'e nuu
nda ñayiví ja nduu ndo'o in discapacidad ja jaku'un ini ji
naku kanuu tuni ja koo va'a ini yo jín n da ñayiví ja ndo'o in
discapacida.

Priya Jayadev
Clallam Mosaic:
Intellectual & Developmental Disability Services

Nasa vii kita'an

Ni jini sa nasa kaa ñuuyiví. Neva'a sa in aplicación ja kachi n aita kuu ja nde'e sa nuu yokaa. Ni jika sa nuu ndee sa kua'a tuni hora, ni tava sa foto in inta de ni kutu'va sa nasa nani ita ñukua. Vi'i ka nuu verano 2020, ta ja ni iyo jika George Floyd, Breonna Taylor ji kua'a ka ñayiví nuu inka ñayiví.

Ni sa'a conectar sa jín nda ta'an sa jín nda amigo sa ta luli sa. Ni kusii ini sa nuu Zoom, ni ka ji'i sa café nuu Zoom nda ja ne'en. Ni ka ka'ayu sa ji ni sa'a sa inka tiñu nuu Zoom, ni ndee sa tave'e sa de sachitu sa tutu, purpurina ji nda'a ita nuu piso sa. Ni iyo ka'nu sa, vese ni iyo jika sa, vese nduu ni kuu ka'an jín ta'an sa, ni ka iyo ka'nu sa, ji ni ka nini nuu ta'an sa.

Ni jinita'an kasa jín nda ñayí nuu satiñu sa ta ni satiñu sa vese ni ka iyo jika nuu ta'an sa. Kua'a tuni nda ta'an nuu satiñu sa ni ka sa'a de tiñu jaa nuu ta ncha'a keja'a pandemia, de sukua ni kakutu'va sa nasa ka sa'a tiñu sa vese ka iyo jika sa de ni ka chindeé ta'an sa tágua kee va'a ndi'i tiñu ja ka sa'a sa.

Nda iyo ni chindeé tuni nuu sa. Nkandii suni ni kuu tanu in tatan nuu sa. Nda tiñu luli ñukua ni sa'a ja ni iyo ndee ini s ata vijin ni kuu, ta vijin tuni ni kuu.

Zyna Bakari
Urban League of Metropolitan Seattle

**Tu'un ja yoso nuu
tutu n #2
Nde'e nasa sa'a
COVID**

Ñayiví ja ka'vi,

Naguá ni ste'en COVID nuu ní.

Naku nakueta'vi ní.

*Naguá ni sa'a sii ini ní
ta ni iyo tundo'o COVID.*

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Vese COVID ni jitenuu siki ja kita'an nda ñayiví suni ni ste'en ja:
Kuu yo ñayiví ja kita'an. Ja jiniñu'un ta'an yo.

Vese yu'u yo nuu ja ncha'a kuni yo, chu'un ini yo sa'a yo ja
kuu sa'a yo tágua chinde'e ta'an yo.
Kánuu ja koo ndee ini yo, de ma kuyuu yo nuu ja nduu
jini yo.

Lin Crowley
Asian Pacific Islanders Coalition SPS
Multicultural Center of the South Sound

Ni kutu'va sa sa'a conectar sa nuu ke'en nuu, tanu kuu nuu Facetime ji nuu Skype. Ni kutu'va sa nasa kee sa nuu tundo'o. Ni kutu'va sa nasa kutu sa yuku ini ve'e sa. Ni iyo jichi ja in ndeyu va'a ni kuu in ja ni sa'a ndee ini sa. Kue'e COVID ni sa'a ja ni sama ndi'i nuu yo (nde ja ni neñu yo).

Leena Vo
Asia Pacific Cultural Center

In lista nda tiñu ja ni sa'a ja ni ndoo yo ve'e yo

1. *Ja ni jaku'un ini yo* ja kánuu tuni ja kundee yo nuu tundo'o pandemia.
2. *Ja ni jaku'un ini yo* ni sama nasa teku sa chi ni jani imi sa ndesaa tiempo kunde'e se'e sa in pantalla. Ta ncha'a kije'e pandemia, ni je'e sa tu'un ja koo ji 1 axi 2 hora nuu in pantalla tágua "kunde'e ji ". De ta ni jakoo pandemia, ndi'i ni sama.
3. *Ja ni jaku'un ini yo* siín tuni kuteku yo: Nduu ni kuu ja ndututu sa tanu ni "ka sa'a" ichi yata: tanu kuu viko cumpleaño, viko ñee, viko tanda'a, nda, conciertos, ji inka ka viko
4. *Ja ni jaku'un ini yo* la importancia de centrarse en el cuidado personal. Jakoo ja vijin kuu ja ja kuniñu'un yo inka ñayiví tágua koo va'a xini yo. Va'a tun ini chindeé ja sa'a sa nda tiñu ja ni sa'a sii ini sa de sukua nduu ni jiko xini sa. Ni chindeé ja ni iyo in tiñi ja ni sa'a sa ndaká kivi. Ni sa'a yoga nda jane'en ji ni jika sa nda jañini. Ni jiku'un ini sa ja kanuu jenkuiñi sa ja satiñu nuu in hora ja kivi. Ñukua ni sa'a ja ni kuu ni tava sa tiempo tágua koo sa jín se'e sa, de ma sú vachi ni ja kaji sa jín ji chi suni ja kasiki sa jín ji, suni ja kaka sa ji ja ka kunde'e sa in película.

Priya Jayadev

Clallam Mosaic:

Intellectual & Developmental Disability Services

In poema siki respeto

Koo respeto ka yo.
Suni nuu nda
ja nduu kandija

//político, ja ni'in ini ji ja naa ini//
(chi kuu ji) Ñayiví va'a.

In ñayiví ja siín jani xini

Faaluaina “Lua” Pritchard
Asia Pacific Cultural Center

In kue'e luli ja ni jitenuu nuu ñuyiví

Ni teya'vi tuni ka yo ja teku yo. Nuu ndi'i nda nivel. In kue'e luli ja ni jitenuu nuu nika'nu ñuyiví. In ja ni nduu kuu kuni nduchi nuu yo ni sa'a ja ni sama ñuuyiví vese nda ñayiví nduu ni kuni ji kandija ji. Kue'e COVID suni ni kuni kuteku na'an tanu ndaka yo. De vachi kani ininí: Na inka ja teku nuu ñu'un ya'a suni ndo'o ji tanu ni ndo'o yo siki ja ndo'o ji sa'a yo chi ñama sama tiempo sa'a siki ja nduu jito va'a yo ñu'un nuu ndee yo.

**Todd Holloway
Center for Independence**

Nde'e ja va'a ma'ñu nda tundo'o xee kue'e pandemia

Ni kutu'va sa ja kusii ini sa.

Ta nduu kuu nani'in sa ni in ja va'a tave'e, ni ndikoo sa in ve'e. Nda ita ja ni jani xini sa, ni sa'a ja ni iyo ñanii ini sa.

Ni jini sa ja ñukua kuu chindeé ndija nuu sa.

Ni jini sa naguá kuu ja sa' ja iyo va'a ini sa: ja sa'a sa nagua kuni sa ta kúni sa, ja kani ini sa naguá sa'a sa kivi ñukua, ja kusii ini sa chi iyo ve'e jín ñasi'i sa jín tina sa. Ni kusii ini sa ja ni iyo matu'un sa, chi nduu niiní kuni sa ja ka'an sa jín ñayiví, de ni iyo va'a ini sa chi nduu naguá ni sa'a sa.

Ni jini sa ja nú kusii jaku ini sa, ñukua sa'a ja koo ndee ini sa. Ni jani tuni ini sa de ni sa'a ndaa sa naguá jani ini sa.

Zyna Bakari
Urban League of Metropolitan Seattle

**Tu'un ja yoso nuu
tutu n #3**
**Naguá ni sa'aní
nuu tundo'o kue'e**
COVID

Nayiví ja ka'vi,

*Kani ini ní, na tundo'o ni iyo nuu ní
iini ni iyo pandemia.*

Nasa ni kundee ni kee ní.

Naguá ni jani ni ní nuu nda kivi ya'a.

Tanu ni ndo'o ndaká ñayiví, t'an ve'e sa suni ni iyo jika nuta'an ji ja siki COVID.

Nduu ni kuu ka ndututu yo. Ni ka katu'va yo ja sa'a conectar yo nuu Facetime. Pandemia ya'a ni sa'a ja ni tiví xini kua'a ñayiví de suni ni ndo'o sa sukua. Suni ni jini sa ja ni ku'u nda ta'an sa ja ni kee positivo ji nuu kue'e COVID-19. Vese xa ja ni nde'e sa nasa sa'a kue'e pandemia
ni sa'a ja ni jani ini sa de ni ku'u sa ni sa'a.

COVID Haiku

Ni sama nasa jani ini sa
Ñama tun ini sama ndi'i
Ni iyo jichi ja ni nduu ni jini sa
nasa ni kuu

Leena Vo
Asia Pacific Cultural Center

Ja ni sa'a vijin ka kuu ja nduu ni jini san a ñayiví kuu ja
ni kani vacuna. Ni jiniñu'un ja kasi sa yu'u sa ndikivi.
(Sa'a ii sa.)

Kua'a tuni ñayiví nduu ni kandija ji ja sa'a tatan xtila.

Lin Crowley
Asian Pacific Islanders Coalition SPS
Multicultural Center of the South Sound

Tee ja ka'an ñayiví jín Pa Ousman Joof

Na'a sa ja ni ja'an sa jín ñayiví nuu Monroe State Fairground, nuu iyo Arlington Airport ja iyo ñati 25, 30, 40 25, 30, 40 minuto ja jika tágua sukua nda ñayiví ñuu yo kuu kutatan ji jín ja chindeé Department of Health (DOH, Ve'e nuu jito ja Sa'a tátan) jín nda organización tanu kuu All in Washington. Ni ka jinimani sa xu'un nuu nda ñayiví xhi ni yu'u ji ja skuita ji tiñu ji. Chi vese kumaní ji uu axi uni hora tágua kuu ki'in ji [kani vacuna ji] ni kuu in ja ni jani ini ji chi jaku ka xu'un ni'in ji. De ni jiniñu'un ja kani ini sa nasaa xu'un kua'a sa nuu nda ñayiví tágua chunaa ji nuu gasolina ji jín ja kumaní nuu xu'un ja ni'in ji nuu tiñu ji. Ni ka ja'a sa nda tarjeta xu'un ja \$50 nuu nda ñayiví de un ka ndukú sa carru de ni kasa'a sa sukua vese ncha'a koo carru nda sa [carru ja kuiso ñayiví ji ja chunaa nuu tiñu ya'a].

Kueka kuu ja kachi yo ja nde ja ni kiji COVID ni xte'en nuu yo ja kanuu ni'in yo xu'un tágua sa'a yo tiñu ya'a ja ni ka kun isa ka sa'a sa nuu nda kuiya ichi yata ja kuu ñayiví... de sukua kuu chindeé nda suchí luli ji nda ñayiví ña'nu. Kivi ñukua, iini ka ndau'un sa, ni iyo tuni tiñu tave'e. Sanaa ni jini ní ja ka'an sa "S'alam" xini nda ñayiví ja ni kindukú nda kaja CrossFit, ja ni ka ja'a sa nuu ndaká semana. De sukua ni kuu ni chindeé sa nda ñayiví. Ni kuu vi'i ka \$75,000. Ni kasa'a sa. Ka'an sa siki ja ni kachindeé sa ji ja ni kachindeé ta'an sa jín ndaká ñayiví ja ni ka satiñu sa jín.

De tu'un yu'u sa ni kuu: Nasa kuu satiñui yo jín ndi'i ja iyo ja kuu kuetiñu yo. Naguá kuu ni ni naa kue'e COVID. A ndasi oficina ya'a de ndikoo sa chindeé sa nda ñayiví nde ini ve'e sa, nuu nda estacionamiento tanu ni sa'a sa kivi yata. Sanaa kuu in tu'un kanoo tuni, in tu'un kueka ini. A kuu in tu'un kueka ini nuu ñayiví ñuu yo.

Ka sa'a si in tiñu ja kuu tanu 211 nuu ñuu yo. Nduu iyo inka nuu [nda ñayiví] kuu ki'in ji... nuu in ve'e nuu kuu ki'in ji de chindeé ji nuu tundo'o ja ndo'o ji de sukua koto ji maa ji. Núsa, [siki ja ka chindeé yo ja koo va'a ñayiví ñuu] ka nde'e sa nasa sa'a sa tiñu ya'a. Ñukua ni kuu tu'u yu'u sa, ji suni, nasa sa'a [COVID] jín ñayí ñuu yo. Nduu ni kuka'nu in sa nasaa ni xtiví ñuu yo ji na naa.

Pa Ousman Joof
WA West African Center

Nda ta'an ve'e sa vese ni jito ji maa ji nduu ni kandija ji iyo kue'e pandemia COVID. Nda tatá sa jín maa sa ni kakuu sa ja 6 xinañu'un ja ni ka kani vacuna. Nda ñani sa nduu kuni ji nde mita.

Mulki Mohamed

RuntaNews

Vijin kuu ja satiñu yo jín nda ñayiví ja nduu kandija nuu tatan ji nuu política, de nduu kandija ja iyo kue'e COVID.

Ja satiñu yo jín nda ñayiví ja sa'a ji ja kuni maa ji, política maa ji, nda ñayiví ja kasiki ndee ji ta'an ji de vachi jani ini ji ja kuu maa ji, de ndee nduu ndi'vi ini ji ja kuu maa ji ni ja kuu inka ñayiví tágua ka koo va'a ji

Faaluaina “Lua” Pritchard
Centro Cultural de Asia Pacífico

Kueka ni kuu ja nduu ni kuu ki'in sa kunde'e sa ta'an sa.

Priya Jayadev

Clallam Mosaic:

Intellectual & Developmental Disability Services

Ni iyo jika sa nuu ñayiví ta ni iyo cuarentena sa.
Vese saa ni jiniñu'un ja chindeé sa nuu satatan ñayiví ñuu yo.

Ni chindeé sa nuu sa'a ndukú un kuu sa'a pruebas, cuarentena,
vacuna, ji kua'a ka.

Ni kujika sa nuu ta'an ve'e sa nde ni kindoo ndoo sa nuu kue'e.

Na'an sa ja ni jikatu'un sa nuu ji nú jiku'un ini ji naguá kuu ja
kuu. Ni jini sa ja nduu jini ñayiví nde in kuu tu'un ndaa chi ni
iyo tuni tu'un tu'ún, síin ni ka'an in ñayiví de síin ni ka'an inka
ji ñukua ni sa' ja nduu ni kita'an tu'un.

Todd Holloway
Center for Independence

**Tu'un ja yoso nuu
tutu #4**
**A naani tu'un va'a
siki COVID.**

Ñayiví ja ka'vi,

*Kani in ní, tee ní nuu tutu de tetiñu ní
naguá kuu in ja va'a ja ni ndo'o ní iini
ni iyo pandemia.*

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

In poema siki nda tu'un va'a

Ni sa'a ja ni sama nda ñayiví
de ñama tun ini kuu.

Ñukua ni sa'a ja ni jani ini nda ñayiví.
De ni june janduni nda ñayiví, nuu tanu nduu ni kuu ichi yata.

Ni sa'a ja ni xtuu yo na ñayiví kuu yo.

Nii sama ja jani ini yo.

Ni tee ji in libro ja ni do'o ji de suni ni ka'yu ji
tágua kuu sa'a ja koo ñanii se'e ji.

Ni kuu in vacuna nuu
ja nduu sa'a yo nuu
nda kivi chi yata.

Ni sa'a ja ni jani tuku ini ñayiví.

Kue'e COVID ni sa'a ja ni kita'an ka ñayiví.

Ni sa'a ja vii ka kuu ka ja ka'an jín ta'an ji de ma xdoo ta'an ji
kuee tuni ka ni ñini de i'ní tuni ka ni iyo.

Ni xte'en nuu yo ja vii kaa ñu'un yo
vi'i k ata ni kee kandii.

De vese vijin tuni
ji xeen tuni ni ndo'o
Nda ja ndee nuu ñu'un, suni ni ndikoo ji nuu ñu'un.

Yaa nuu yaa de tikachaa nuu tikachaa.

Jita sa yaa: "Ma kua'a ro tu'un ja ndasi vie'e. . !"

Jordan Chaney
Poeta ja satiñu nuu cultura

Ja vii tuni ni kuu ja ja suni ni iyo ñayiví ja ni kuni ji chindeé ji yo'o, vese ni nduu ni jini ta'an y jín ji kivi ichi yata. Iyo sa nuu iyo ñayiví ja jini kani xini. Kúni yo chu'un ini yo ja kunde'e yo nasa ka ndatu'un yo. Vií tuni ni kuu ja ni kundeé ka'nu yo nuu kue'e COVID Ja ni iyo. Kuu yo ñayiví ja jini kita'an. Kue'e pandemia ni xte'en nuu yo ja kanuu tuni ja ndatu'un yo jín ta'an yo.
De chu'un ini yo sa'a yo. De chu'un ini yo sa'a yo.

Lin Crowley
Asian Pacific Islanders Coalition SPS
Centro Multicultural del Sonido Sur

**In poema siki nda ja ni jinimani yo
mita ni naa COVID**

Nda ja ni jinimani yo ja va'a ja sa'a ini
yo Ndaká kivi jika sa mita Teya'avi sa ja
kita'an s ají ñayiví De ka'an sa jín ta'an
sa ndaká kivi

Leena Vo
Asia Pacific Cultural Center

Siki ja ni sama nasa ndututu yo tanu kuu nuu nda conferencia jin nda feria nuu satiñu, ni chindeé nuu sa ja ma kukueka ini sa vese yindasi sa de ni jinita'an sa jín nda ñayiví ja jani ini tanu jani ini sa.

Mulki Mohamed

RuntaNews

Ni kije'e tuku sa ka'vi sa... ni ka'vi tuku sa nda tutu ja ni ka'vi sa ta luli sa, ni ka'vi sa nda novela ji nda poesía... Ni sa'a ja ni jini va'a ka sa maa sachí ni sa'a sa ja ta'an ini sa nde luli sa.

¡Suni ni kije'e sa ni tee tuku sa chi ja iyo 5 kuiya ja xndoo sa! Ni ni'n sa in máquina de escribir de ni tee sa tu'un nuu tutu ndaká jañini tave'e sa iini kaa tina sa nuu je'e sa. Nde'e ja va'a ma'ñu nda tundo'o xee kue'e pandemia.

Zyna Bakari
Urban League of Metropolitan Seattle

**Tu'un ja yoso nuu
tutu #5**

**Tu'un siki nasa ni
jakoo COVID ji tiñu
ja nji sa'a**

Ñayiví ja ka'vi,

*Nagua kuu nú ja kuu kachi maa ro
naguá kuu ja sa'a ro, ja nakani ro siki
ja ni iyo COVID.*

*Nú ja kuu tee ro tu'un siki COVID,
naguá kachi ro.*

Kue'e COVID ni ijakoo ta vijin iyo tiempo ji tan
duu kita'an va'a ñayiví.

Kue'e COVID ni kuu in ja teyií, in ja nduu ni kuni
kuu ñama.

Kachi ñayiví ja COVID sa kundakui ka chi (sama
kue'e) ta kundeé ja'ni nda ta'an yo. De sii tuni kaj
ini nú nda ñayiví nduu jini ji naguá sa'a ji.

Jordan Chaney
Poeta ja satiñu nuu cultura

Kue'e COVID ni jakoo KUA'A tuni kuiya ihi yata de sukua ni iyo yu'u, iini nda inka kue'e kaya ji jin kundakuii ji. Kue'e COVID iini sanaa ni ja'un de ni jitenuu nuu niii ñuyiví kuiya 2019 ji 2020 chi nda ñayiví ni chu'un ji maa ji nuu kue'e. Kue'e COVID ni nachu'un ini yo ja nduu kuu yo "ndi'i ja iyo".

**Priya Jayadev
Clallam Mosaic:
Intellectual & Developmental Disability Services**

Tu'un ja kuu nda ñayiví ja satatan: Yuku ja kuu ko'o
Iyo nda ita ja va'a ji, ja kuu ji tanu in ñayiví ja jaku'un ini ji nasa
ndo'o yo. Ya'a yoso jakuu tee yuku ja kuu ko'o ni ñayiví. Naguá
kuu ja ji'i ni tágua koo va'a ini ni.

Ita ja va'a ini

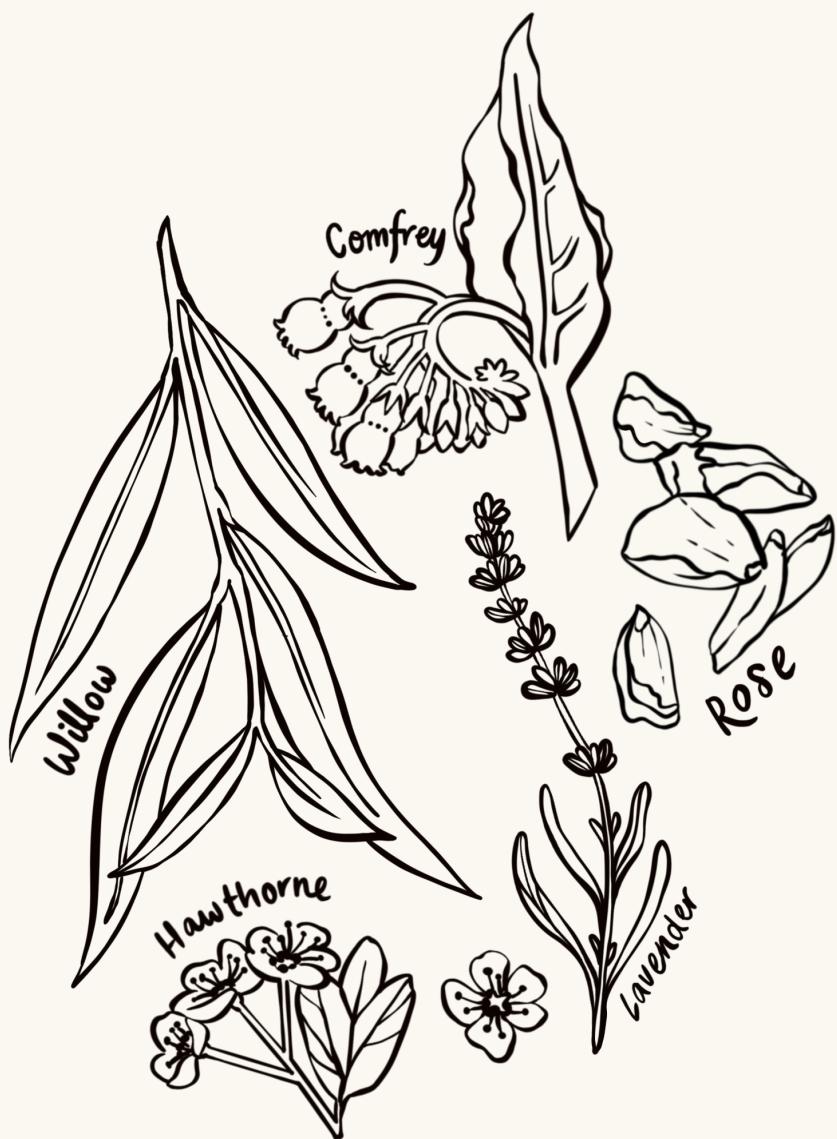
Sauce

Consuelda

Rosa

Hawthorne

Ta jani tuni ini yo va'a ja ko'o yo: Lavanda, Solideo, Menta, Melisa

**Tu'un ja yoso nuu
tutu #6**
Ja kuu:
**Ja jani ini siki
tu'un sii ini ji
tundo'o**

Na tiempo níni sa tu'un kueka ini.
Kenda nde ini anu sa

Ta níni sa tu'un sii ini
jini sa ja sukua kuu chi
jaku sii ini sa
de ñama nuku'un xini sa
siki in ja ni sa'a sii ini sa
kivi iachi yata.

Mayra Colazo
Central WA Disability Resources

Nú ni'in ro ja sa'a sii ini ro

ma kua'a ro tu'un ja naa.

Kandava de nuu yoo de kuan jín tu'un sii ini ro.

Kava nuu ñu'un ita.

Nú ni ni'in ro jaku tu'un sii ini

ktanu jika in barcu

de kua'a tu'un ja anu ro chu'un ichí ndo'o.

Kusii tuni ini ro

Tágua nú in kivi jiniñu'un ro

kuu nu'un ini ro

ja nda kivi ya'a kuu ja ni sa'a sii ini ro

Zyna Bakari

Urban League of Metropolitan Seattle

Tu'un ja yoso nuu tutu #7

Ka'an ní jín ta'an ní

Ñayiví ja ka'vi,

*Ndetu sa ja ni ka'vi ní nda tu'un ya'a ja
ni nakanii nda ñayiví ja ni satiñu nuu
kue'e de ni kuni ji nakani NASA ni kuu
ini ji.*

*Naani naguá kuu ja tiín ní, kanuu ja
ma siúa ní.*

*Chi, NASA naku'un ini yo ndi'i ja
Ni kuu nuu nda kivi ya'a. NASA kuni
nda se'e yo naguá ni kuu.*

*Nú kuni ní tetiñu ní naani nagua ni
sa'a ní axi kuni ní nakani ní tu'un ndee
ini ní, tu'un yu'u ini ní axi ja ni jani ini
ní ja kuu iyo sa ya'a tágua kunini sa.*

Ka nakueta'vi

Ndetu sa ja ni kusii ini ní ni ka'ví ní nda tu'un ya'a ja ni sa'a ndee ini ndaká sa.

Ta nda ñayiví ja kuni satiñu inuu ini ni ka satiñu de jín Collaborative, ja ni ka kuni sa kuu ja ndaká yo satiñu inuu ini taguá kuu kundeé yo kee yo nuu kue'e jín vacuna COVID.

Ni jaku'un ini sa ja kánuu ja va'a chindeé ta'an yo. De nduu ni jani ini sa ja Collaborative kaya nuu vi'i ka 680 ñayiví ja ni chindeé ini ñuu WA. Ni ka jinita'an sa nuu Zoom. De kueni kueni ni nda 24 jichi ja ni ka ndututu sa ni chindeé ja ka kun isa nasa satiñu sa tágua koo ini ini yo. Va'a tuni ni satiñu de ni sa'a ja ni iyo uu grupo ja ni satiñu.

Vii tuni ni kuu ja ni kasatiñu sa jín 19 nda ñayiví ñuu ja jani ini, de ni ka kachi ji naguá sa'a yo. Ni jaku'un ini sa ja ndká nda ñayiví ja ndee sivi ichi vee ya'a. Ni chindeé ji ja ni jani ini sa ja chindeé sa ñayiví ñuu yo. Ni ste'en ji nuu sa ja kani xini sa ji ja kusii ini san ú va'a kee tiñu.

Ja ni sa'a nda ñayiví ja yosonuu ni ste'en nuu sa ja, yo'oo ja kuu yo ñuu, kuu kani va'a ini yo tágua ndi'i yo ni'in tatan nú sanaa jiniñu'un yo vese siín siín ñuu yo ji yu'u ka'an yo, de kuu ñunkuun skutenuu yo tu'un tágua ndi'i ñayiví kuni ji.

Fathiya Abdi

Ñayiví ñuu ja chindeé ta'an

Ja ni chunaa nuu tutu ya'a ni kuu Washington State Department of Health de ni chindeé ta'an jín nda Centers for Disease Control and Prevention (CDC, Ve'e nuu jito ji jekani nda kue'e). Nda tu'un ja ni ka'an nda ñayiví ja ni tee tu'un ya'a nduu yita'an jín ja kuni Washington State Department of Health axi Department of Health and Human Services (HHS; Ve'e nuu jito ja sa'a tatan ji Nuu chindeé ndaká ñayiví), de ni nduu kuni ka'an ja sivi nda nuu xiko, ñayiví xiko axi nda organización yita'an jín ja sa'a Gobierno Estados Unidos.

Chaune Fitzgerald, [Women of Wisdom – TriCities](#)

Dr. Ben Danielson, Ja chindeé ñayiví ñuu

Gloria Rodriguez, [LatinX Unidos of the South Sound](#)

JanMarie Olmstead, [American Indian Health Commission](#)

Jordan Chaney, trabajador cultural, [Poeta](#) ja satiñu nuu cultura

Kathleen Wilcox, [African Americans Reach & Teach Health](#)

Lin Crowley, [Asian Pacific Islanders Coalition SPS](#) ji Multicultural Center of the South Sound

Faaluaina “Lua” Pritchard, [Asia Pacific Cultural Center](#)

Lynese Cammack, Ñayiví ja jito suchpi kuachi

Mayra Colazo, [Central WA Disability Resources](#)

Megan Veith, [Building Changes](#)

Mohamed Bakr, [Muslim Community Network Association](#)

Mulki Mohamed, [RuntaNews](#)

Pa Ousman Joof, [WA West African Center](#)

Priya Jayadev, [Clallam Mosaic: Intellectual & Developmental Disability Services](#)

Todd Holloway, [Center for Independence](#)

Van Kuno, [Refugee & Immigrant Services NW](#)

Vincent Perez, [Equity Institute](#)

Zyna Bakari, [Urban League of Metropolitan Seattle](#)

Nakueta’vi tuni nuu Kim Crutcher

DOH 830-032 May 2024 Mixteco Bajo

Tágua ni'in ní tutu ya'a tánu jiniñu'un ní, ka'an ní nuu 1-800-525-0127.
Nda ñayiví ja so'o axi ja nduu níni va'a, kuu ka'an ji nuu 711 (Washington Relay) axi tetiñu ji in correo electrónico nuu civil.rights@doh.wa.gov.